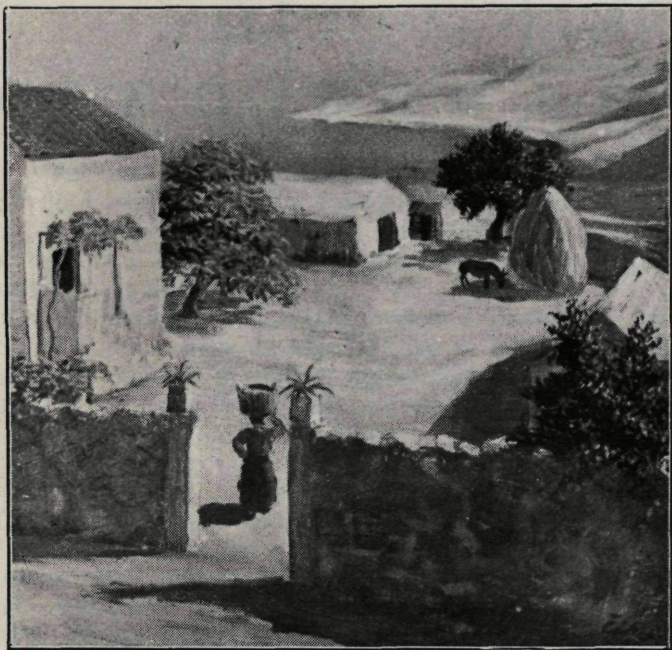

Ч Е Т В Р Т А КОЛЕКТИВНА ИЗЛОЖБА

АКАДЕМСКОГ СЛИКАРА ЧИНЕ С. БОНАЋИЈА
У ВЕЛИКОЈ САЛИ УМЕТНИЧНОГ ПАВИЉОНА НА КАЛЕМЕГДАНУ
ОД 7 ДО 17 ЈУНА ^{1936.} — УЛАЗНИЦА 10 ДИНАРА
ИЗЛОЖБА ЈЕ ОТВОРЕНА СВАНОГ ДАНА ОД 9 ДО 18 ЧАСОВА

Задружна штампарија — Београд, Франкопанова 15.
Телефон број 26-544.

Č I K O B O N A Č I

Nemiran duh, artistsička i boemska priroda, slikar Silvije Bonači, općenito zvan i poznat pod imenom Čiko, nakon tolikih lutanja po Jugoslaviji i po inozemstvu, dolazi konačno i u Beograd, da se prestavi prestolničkoj publici.

Sin učitelja, Braćanina, rođen u Kaštelima kraj Splita (godinu neće da kaže!), Čiko se odgojio u splitskom »varošu« i u čuvenoj splitskoj realci, koja je — možda baš zato što je bila poznata kao »najneurednija« i »najanarhističkija« škola u Dalmaciji, — dala retko izdašan broj talenata i intelektualaca. Pošto mu je otac, poznati zanesenjak i fantasta, imao 14 dece, Čiko je morao već za rana da se brine o sebi i, nakon što je učio kod slikara Vidovića u Splitu, upisao se na bečku akademiju, prisiljen da zarađuje sebi ne samo ime, već i hleb. Kao dobar nacionalista, za vreme rata vara svojski Austriju, i umesto da se tuče na frontu, zabušava i otvara prvu izložbu u Sarajevu. Prisiljen je zatim da se prihvati nastavnništva u Skoplju, ali odlazi brzo opet u Beč, pa zatim u Pariz, da nakon toga juri opet Splitom i Dalmacijom, izlažući gotovo u svim većim varošima i prodavajući svoje već omiljele marine i svoje portrete imućnim ljudima i galerijama, ne samo u Jugoslaviji, nego i u Beču, Milanu, Trstu, Rimu, Parizu, itd.

Čikin specijalitet je marina, — poetski dalmatinski primorski pejzaž, posut vrijesom, ružmarinom i žukom, te načičkan alojem, a ukrašen stupovljem čempresa i okrunjen krošnjama maslina i borova. U prvom

planu uvek mu je tipična dalmatinska morska hrid, oštri greben ili, od soli izglodani školj; a u drugom planu more, većinom mirno, idilično, plavo kao što samo na Jadranu može da bude, i gotovo prozirno; a u pozadini za jednu nijansu svetlije nebo, često užgano vatrom večernjeg požara. U takvom pejzažu prevladaju dve boje: jarko crvenkasto-žuta, koja potseća na Španiju i, u seni, ljubičasto-plava. Ali Čikino nebo ume i da se natušti, a valovi da pomodre, pa ribari sa lađama onda na njemu muku muče; i tu se već oseća dinamični akcenat. A pored toga, veran dalmatinskim poetskim tradicijama, Čiko slika rado i mesečinu, zelenkastu i jasnu da na njoj može pismo da se čita, kao što to samo na Jadranu ima. Obraća se rado i mitološkim motivima, kompozicijama erotskih ili patriotskih legendi, uvek u svetlim i sočnim bojama i jarkim tonovima, u raskoši ženske puti i sunčanog iskrenja. Buynost njegovih vizija, i urođeni životni optimizam Splićanina govori najrečitije iz Čikinih aktova, koji liče na goleme rastvorene suncokrete što plamte u snazi vrele krvi i u lepoti svega oko sebe.

Kao portretist, Čiko ume da postigne jake psihološke efekte, ostajući veran modelu, crtajući retkom sigurnošću i stavljajući boju diskretno, tako da ona ne bude sama sebi cilj. Nekoliko njegovih portreta, sa markantnim licima, koja odaju i karakter i tip, a koja svedoče za dar opažanja, predstavljace nesumnjivo centar ove izložbe.

Čikinu vrednost primetili su i podvukli ljudi od imena i ukusa. Marcel Lenoir veli o njemu da je »slikar od rase« i da »njegovi portreti kazuju čitavu zemlju Čikinu. U njima se oseća snaga i karakter«. A prilikom Čikine izložbe u Splitu, g. 1929, čitav krug dalmatinskih književnika i publicista posvetio mu je reči hvale u zasebnom katalogu: Pero Šegota, Niko Andrijašević, B. Nižetić, Ante Cettineo, Č. Čićin-Šajn itd.

Očekivati je, dakle, da će i beogradska publika, koja toliko voli pučinu našeg Jadrana i koja ima dubok smisao za umetnost portreta, pokazati razumevanja i za napore jednog umetnika koji se je teško probijao kroz život, koji je sve svoje uspehe u najtežoj borbi postigao i čija dela su privukla pažnju kompetentnih krugova. Izložba Čikina to zaslužuje.

N. Bartulović.

ЧИКО О СЛИКАРСТВУ

Чико Бонаћи не задовољава се само сликарством већ је у више прилика, по разним нашим часописима, објавио своје афоризме и размишљања о разним сликарским проблемима.

Ево неколико његових афоризама и размишљања која на сваки начин, објашњавају његов сликарски став и његово гледање на ствари и проблеме:

— Као сваки озбиљан сликар непрекидно сам, незадовољан постигнутим резултатима, тражио и тражим све нове изразе.

— Прошавши кроз разне фазе и доспевши до данашње стекао сам уверење да је у сликарству најважније бити искрен.

— Оригиналност је у нама а не изван нас.

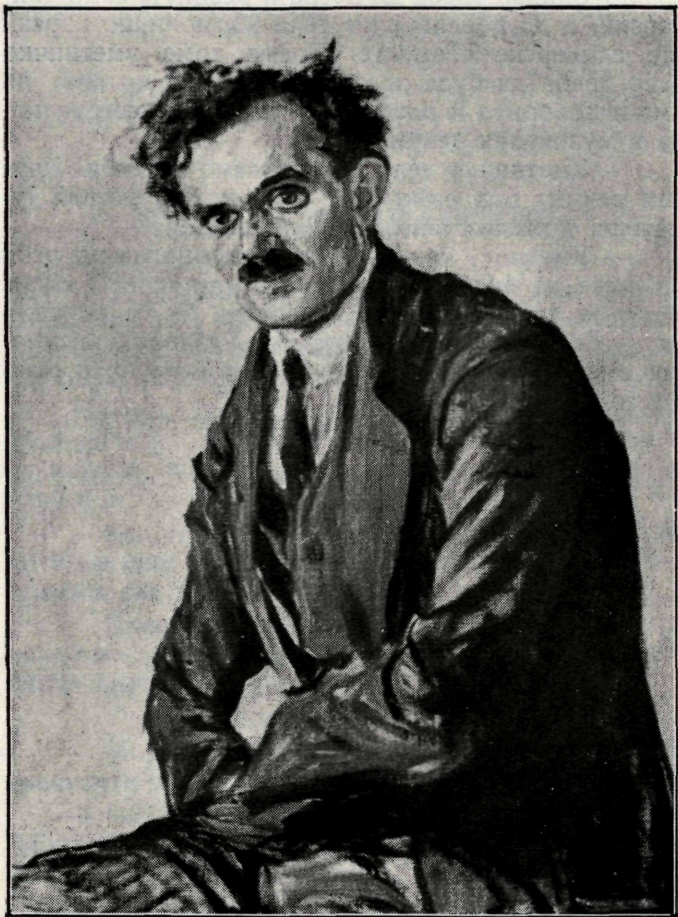
— Моје је дубоко уверење да нема уметничке реалности изван целокупности природе.

— Читав наш компликовани, душевни и психички живот у свим својим еманацијама, може да буде у извесном тренутку „мовенс“ стварања. Уметничко стварање, уметничко дело, уметничка реалност постају тек онда када је дати проблем или сиже сазрео у уметничкој души, а уметник га је својим темпераментом и својом битношћу реализовао.

— Сликаp треба да осећа и резонује само сликарски, и да реализујући дело хармонично изрази све сликарске елементе. Према томе уметничко дело треба да буде и компоновано и цртано, да има и колорита и пластике. Оно је и конструктивна и музикална целина.

— Уметничко дело говори само по себи. Другим речима оно само себе тумачи. Сва остала тумачења докази су недостатака дела.

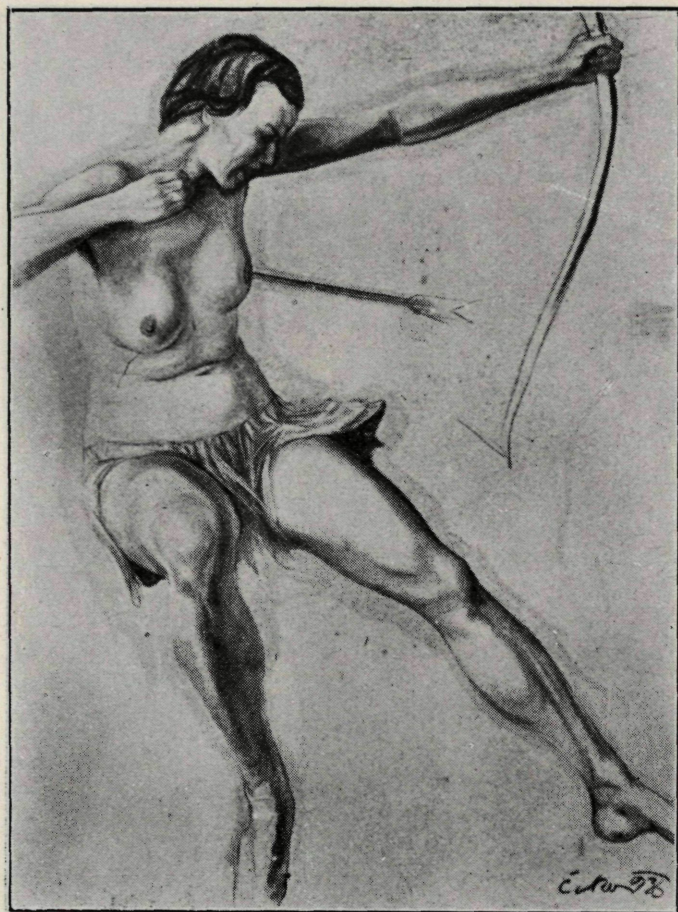
— Уметност као културна и социална потреба не може да буде само лична, уметничкова забава. Када би то тако било сликарство би се снизило на ниво физиолошких потреба. Разлози уметничког стварања према томе нису и не могу бити само лично-субјективни.

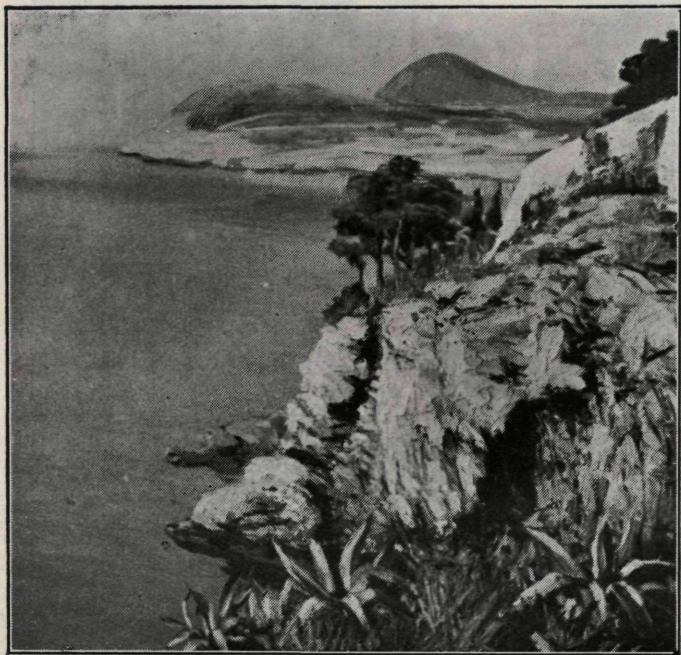
ПОРТРЕТ Г. П. Б.

ПОРТРЕТ Г-ђе И САВКОВИЋА

АМАЗОНКА

МОТИВ ИЗ ДАЛМАЦИЈЕ

ФАУН И НИМФА

АМАЗОНКА

КАТАЛОГ ИЗЛОЖЕНИХ СЛИКА

1. Рибари	уље
2. Мотив из Далмације	„
3. „ „ „	„
4. „ из Сплита (Св. Јере)	„
5. „ „ Дубровника	„
6. Крпљење мрежа	„
7. Јутро	„
8. Мотив из Далмације	„
9. „ „ „	„
10. „ са сплитског гробља	„
11. „ из Корчуле	„
12. Хридине на Бачвицама	„
13. Југо	„
14. Мотив из Далмације	„
15. Рибари	„
16. Јутро на мору	„
17. „ „ „	„
18. Купачица	„
19. Мотив из Далмације	„
20. Глава Баханткиње	„
21. Сунчање	„
22. Студија	пастел
23. Југо	уље
24. Студија	„
25. „	цртеж
26. Портре П. Б.	уље
27. „ г. М.	„
28. Мотив из Дубровника	графит
29. „ „ „	„
30. „ „ „	„
31. „ „ „	„
32. „ „ „	„
33. Акт	цртеж

34. Акт	уље
35. Млин у Поморављу	„
36. Авлија	„
37. Пејсаж	„
38. Мост	„
39. Мотив из Поморавља	„
40. На Потоку	„
41. Колибе	„
42. Мотив из Далмације	„
43. „ „ „	„
44. „ „ „	„
45. Ноћни риболов	скица
46. Циганка (студија)	уље
47. Алеја	пастел
48. Бор у олуји	„
49. Зимски сутон	уље
50. Портре	„
51. Тишина на море	„
52. Мотив из Далмације	„
53. „ „ Дубровника	„
54. „ „ „	„
55. Пучина	„
56. Мотив из Далмације	„
57. Марина	„
58. Портре	„
59. Ноћни риболов	„
60. Акт на месечини	„
61. На прозору	„
62. Акт	цртеж
63. Рањена амазонка	„
64. Фаун и нимфа	уље
65. Рибарска мадона	„
66. „Гардинада“	„
67. Купачица	„
68. Мотив из Сплита	„
69. „ „ Дубровника	„

70.	Портре г. др. М. В.	уље	(прив. својина)
71.	„ г-ђе Н. Ж.	„	„
72.	„ мале Ж.	„	„
73.	„ г. И. Савковића	„	„
74.	„ г-ђе И. Савковић	„	„
75.	„ г-ђице Ф.	„	„
76.	„ г. Згаге	цртеж	„
77.	„ мог брата	уље	„
78.	„ г-ђе Љ. Ковачевић	„	„
79.	Мотив из Скопља	скица	„
80.	„ „ „	„	„
81..	„ „ „	„	„
82.	Портре г. Бр. Аџековића		
	ген. конзула	уље	„
83.	Мајка и дете	„	„
84.	На пучини	„	„
85.	Портре г. Валанда	„	„
86.	Марина	„	„
87.	Мотив из Далмације	„	„
88.	„ „ Трстена	„	„
89.	„Невера” пред Сплитом	„	„
90.	Костур брода	„	„
91.	Морнари	„	„
92.	Олуја	„	„
93.	Одмарање рибара	„	„
94.	Сплит у зору	„	„
95.	Портре г. Ковачевића	„	„
96.	Мотив са Цетиња		графит
97.	Леда		„
98.	Море		„
99.	Алеја		уље
100.	Повратак са поља		„
101.	Мотив из Далмације		„
102.	У каменолому		„
103.	Бура на мору		„
104.	Мотив из Далмације		„

70	Лоптев т. др. М. И.	уво	уво
71	Лоптев т. др. М. И.	уво	уво
72	Мелев К.	уво	уво
73	Мелев К.	уво	уво
74	Мелев К.	уво	уво
75	Мелев К.	уво	уво
76	Мелев К.	уво	уво
77	Мелев К.	уво	уво
78	Мелев К.	уво	уво
79	Мелев К.	уво	уво
80	Мелев К.	уво	уво
81	Мелев К.	уво	уво
82	Мелев К.	уво	уво
83	Мелев К.	уво	уво
84	Мелев К.	уво	уво
85	Мелев К.	уво	уво
86	Мелев К.	уво	уво
87	Мелев К.	уво	уво
88	Мелев К.	уво	уво
89	Мелев К.	уво	уво
90	Мелев К.	уво	уво
91	Мелев К.	уво	уво
92	Мелев К.	уво	уво
93	Мелев К.	уво	уво
94	Мелев К.	уво	уво
95	Мелев К.	уво	уво
96	Мелев К.	уво	уво
97	Мелев К.	уво	уво
98	Мелев К.	уво	уво
99	Мелев К.	уво	уво
100	Мелев К.	уво	уво
101	Мелев К.	уво	уво

GIPSOTEKA

~~D-64/7~~